

КИМДЕР ЖЕР УЧАСТОГУН ЖАНА БАШКА КЫЙМЫЛСЫЗ МҮЛКТҮ МУРАСТООГО УКУКТУУ

Булагы: КР Граждандык кодексинин VI бөлүмү “Нотариат жөнүндө” КР Мыйзамынын 55–67-беренелери

КЕРЭЭЗ БОЮНЧА

1. Керээзде көрсөтүлгөн адамдар.
2. Ошондой эле мурас калтыруучунун жашы жете элек жана эмгекке жарамсыз балдары (кыздары жана уулдары), эмгекке жарамсыз аялы (күйөөсү), энеси жана атасы керээздин мазмунуна карабастан мурастагы милдеттүү үлүшкө укуктуу.

МЫЙЗАМ БОЮНЧА КЕЗЕК ТАРТИБИНДЕ

- Балдары (кыздары жана уулдары), аялы (күйөөсү), энеси жана атасы;
- Толук жана толук эмес эже-сиңдилери жана ага-инилери, чоң атасы/таятасы жана чоң энеси/таянеси;
- Эже-сиңдилери жана ага-инилери, бөлөлөрү жана жээндери;
- 6-даражага чейинки туугандары;
- Эмгекке жарамсыз багуучулары

1 Мурастор мурас ачылган күндөн тартып 6 айдан кечиктирбестен мурас ачылган жердеги нотариуска өзүнүн мурастоо укугу жөнүндө арыз берет.

2 НОТАРИУС АЧЫЛГАН МУРАС ЖӨНҮНДӨ УККАНДАН КИЙИН:

- мурас калтыруучунун каза болгон фактысын, мурастын ачылган убактысын жана ордун, мүлктүн курамын текшерет;
- мураска калтырылган мүлктү коргоо боюнча чараларды көрөт;
- керээздин бар экендигин аныктайт;
- мурастагы милдеттүү үлүшкө укуктуу адамдардын чөйрөсүн текшерет;
- жашаган же иштеген жери белгилүү болгон мурасторлорго бул тууралуу билдирүүгө милдеттүү;
- мыйзам боюнча мурастоо укугун талап кылган адамдардын укуктарын белгилейт.

3 НОТАРИУС МУРАСТОО УКУГУ ЖӨНҮНДӨ КУБӨЛҮК БЕРЕТ (керээз же мыйзам боюнча)

4 МУРАСКОР КЫЙМЫЛСЫЗ МҮЛКТҮ МУРАСТОО УКУГУН МАМЛЕКЕТТИК КАТТОО ҮЧҮН ДОКУМЕНТТЕРДИ ЖЕРГИЛИКТҮҮ КАТТОО ОРГАНЫНА 30 күндөн кечиктирбестен берет

МУРАСТОО УКУГУНАН БАШ ТАРТУУ УЧУРЛАРЫ

- укугу жок;
- керээздин жараксыздыгы;
- татыксыз мурасторлор.

Нотариалдык конторалар тарабынан нотариалдык иш-аракеттерди жасагандыгы, ошондой эле нотариалдык жактан күбөлөндүрүлгөн документтердин көчүрмөлөрүн (дубликаттарын) бергендиги үчүн мамлекеттик алымдын наркы төмөнкүдөй өлчөмдөрдө алынат:

керээздерди күбөлөндүрүү үчүн:

- жөнөкөй керээз - эсептик көрсөткүчтүн 1 эселенген өлчөмүнүн 50 пайызы (**50 сом**);
- жашыруун керээз - эсептик көрсөткүчтүн 5 эселенген өлчөмү (**500 сом**);

мурастоо укугу жөнүндө күбөлүктү берүү үчүн:

- балдарына, ата-энесине, жубайына - **1000 сом**;
- Эже-сиңдилерине, ага-инилерине, чоң энесине/таянесине, чоң атасына/таятасына, неберелерине - **2000 сом**;
- башка мураскорлоруна - **5000 сом**;

Жубайлардын жалпы мүлкүндөгү үлүшкө менчик укугу жөнүндө күбөлүк бергендиги үчүн – эсептик көрсөткүчтүн 1 эселенген өлчөмү (**100 сом**).

/КР Өкмөтүнүн 1994-жылдын 18-июлундагы № 521 “Мамлекеттик алымдын ставкаларын бекитүү жөнүндө” токтомуна тиркеме/

Жергиликтүү мамлекеттик нотариустардын байланыш телефондорун КР юстиция Министрлигинин сайтынан “Мамлекеттик жана жеке нотариустардын реестрлери” рубрикасынан алса болот <http://minjust.gov.kg/ru/content/686>

Эгерде үй-бүлөнүн жер үлүшүн жана башка жалпы биргелешкен мүлкүн (кызынын, энесинин, улуу уулдарынын ж.б.) улуттук каада-салттар боюнча кичүү уулунун пайдасына мураска мыйзамсыз берүүгө иш жүзүндө жол берилсе, аксакалдар сотуна жана/же мүлк жайгашкан жердеги райондук сотко кайрылууга болот.

Аксакалдар соттору мүлктү башка бирөөнүн мыйзамсыз ээлигинен талап кылуу жана кайтарып алуу боюнча иштерди кароого укуктуу.

Жер участогун керээзсиз ким мурастай алат?

Мурастоо керээз жана мыйзам боюнча ишке ашырылат (КР Граждандык кодексинин 1148- беренеси)

Керээз боюнча:

1. Керээзде көрсөтүлгөн адамдар (бул ар кандай адамдар, атүгүл тууган эмес адамдар да болушу мүмкүн).
2. Ошондой эле мурас калтыруучунун жашы жете элек жана эмгекке жарамсыз балдары (кыздары жана уулдары), эмгекке жарамсыз аялы (күйөөсү), энеси жана атасы керээздин мазмунуна карабастан мурастагы милдеттүү үлүшкө укуктуу.

Мыйзам боюнча кезектөө тартибинде мурастоо укугуна төмөнкү адамдар ээ болот:

- a. Балдары (кыздары жана уулдары), аялы (күйөөсү), энеси жана атасы;
- b. бир тууган жана аталаш/энелеш эже-сиңдилери жана ага-инилери, чоң атасы/таятасы жана чоң энеси/таянеси;
- c. Эже-сиңдилери жана ага-инилери, бөлөлөрү жана жээндери;
- d. 6-даражага чейинки туугандары;
- e. Мурас калтыруучунун эмгекке жарамсыз багуучулары.

БУЛ ЖОЛ-ЖОБОНУН ЭТАПТАРЫ

Мурасты кабыл алган бардык мураскорлордун макулдугу болгон учурда **жол-жобонун этаптары:**

1-кадам.

Мураскор мурас ачылган күндөн тартып 6 айдан кечиктирбестен жер участогун мурастоого өзүнүн укугу жөнүндө нотариуска арыз берет.

2-кадам.

Мураскор жер участогун мурастоо укугу жөнүндө күбөлүк алат (керээз боюнча же мыйзам боюнча).

3-кадам.

Мураскор жер участогун мурастоо укугун мамлекеттик каттоо үчүн жергиликтүү каттоо органына документтерди 30 күндөн кечиктирбестен берет.

РЕСУРСТАР

Тиркелген документтерди/байланыштар (2023-жылдын 31-декабрына карата берилген):
КР Граждандык кодексинин VI Мурастоо укугу бөлүмү.

Нотариалдык конторалар тарабынан нотариалдык иш-аракеттерди жасагандыгы, ошондой эле нотариалдык жактан күбөлөндүрүлгөн документтердин көчүрмөлөрүн (дубликаттарын) бергендиги үчүн мамлекеттик алымдын наркы төмөнкүдөй өлчөмдөрдө алынат:

керээздерди күбөлөндүрүү үчүн:

жөнөкөй керээз - эсептик көрсөткүчтүн 1 эселенген өлчөмүнүн 50 пайызы (**50 сом**);

жашыруун керээз - эсептик көрсөткүчтүн 5 эселенген өлчөмү (**500 сом**);

мурастоо укугу жөнүндө күбөлүктү берүү үчүн:

балдарына, ата-энесине, жубайына - **1000 сом**;

Эже-синдилерине, ага-инилерине, чоң энесине/таянесине, чоң атасына/таятасына, неберелерине - **2000 сом**;

•башка мураскорлоруна - **5000 сом**;

Жубайлардын жалпы мүлкүндөгү үлүшкө менчик укугу жөнүндө күбөлүк бергендиги үчүн – эсептик көрсөткүчтүн 1 эселенген өлчөмү (**100 сом**).

/КР Өкмөтүнүн 1994-жылдын 18-июлундагы № 521 “Мамлекеттик алымдын ставкаларын бекитүү жөнүндө” токтомуна тиркеме/

Жергиликтүү мамлекеттик нотариустардын байланыш телефондорун КР юстиция Министрлигинин сайтынан “Мамлекеттик жана жеке нотариустардын реестрлери” рубрикасынан алса болот <http://minjust.gov.kg/ru/content/686>